

Ο ιστότοπος www.ontax.gr είναι ιδιοκτησία της εταιρίας www.etairikiaxia.gr, «ΕΤΑΙΡΙΚΗ ΑΞΙΑ», που δραστηριοποιείται στην ποιοτική παροχή λογιστικών, φορολογικών, χρηματοοικονομικών και συμβουλευτικών υπηρεσιών.

Οι υπηρεσίες που παρέχουμε καλύπτουν όλο το φάσμα των επιχειρησιακών λειτουργιών με έμφαση στους τομείς της Λογιστικής Κάλυψης, της Φορολογικής Αντιμετώπισης, της Αξιοποίησης Ευκαιριών Χρηματοδότησης και Διαχείρισης Επενδυτικών Έργων, του Στρατηγικού και Επιχειρησιακού Σχεδιασμού, της Οργάνωσης Επιχειρήσεων, καθώς και της Εύρεσης και Υποστήριξης Ανθρώπινου Δυναμικού.

Σε ένα ραγδαία μεταβαλλόμενο Φορολογικό και Επιχειρηματικό περιβάλλον στην Ελλάδα, η εταιρία μας αποδεικνύει έμπρακτα ότι είναι σε θέση να παρέχει υπηρεσίες υψηλού ποιοτικού επιπέδου στους πελάτες της.

Για αυτό, επενδύουμε συνεχώς στην επιμόρφωση των στελεχών μας και αναβαθμίζουμε τις γνώσεις και τα εργαλεία μας, προκειμένου να στηρίζουμε αποτελεσματικά τους πελάτες μας παρέχοντας υπηρεσίες υψηλής αξιοπιστίας, υπευθυνότητας και καινοτομίας.

www.ontax.gr

www.etairikiaxia.gr

Κοσμά Αιτωλίου 9, 151 25 Μαρούσι

Τηλ. 210-9625163

Fax 210-6197783

Κιν. 693-6647211

email: ontax@etairikiaxia.gr

Φορολογική Συμβουλή του Μήνα

«Λογιστική και Φορολογική τήρηση βιβλίων και στοιχείων για Δικηγόρους»

Με την παράγραφο 9 του άρθρου 6 του νόμου 3842/2010 τροποποιήθηκε ο χρόνος κτήσης του εισοδήματος από υπηρεσίες ελευθέρου επαγγέλματος (δικηγόροι, ιατροί, οικονομολόγοι, πολιτικοί μηχανικοί κ.λ.π.) και από **1.1.2011**, χρόνος κτήσης του εισοδήματος θεωρείται ο χρόνος κατά τον οποίο παρασχέθηκαν οι σχετικές υπηρεσίες, αντί του χρόνου κτήσης του εισοδήματος με την είσπραξη των αμοιβών που ίσχυε μέχρι **31.12.2010**.

Σχετικά, για το χρόνο και τρόπο έκδοσης των Α.Π.Υ. αναφέρουμε τις εξής ενδεικτικές περιπτώσεις.

Έκδοση γραμματίων προείσπραξης δικηγορικών συλλόγων

Όταν για τη διενέργεια δικονομικών πράξεων ή την παράσταση του δικηγόρου σε συμβολαιογραφική πράξη απαιτείται η έκδοση γραμματίου προείσπραξης της αμοιβής του, από τον οικείο δικηγορικό σύλλογο, η απόδειξη παροχής υπηρεσιών εκδίδεται στο χρόνο της έκδοσης του γραμματίου, δεδομένου ότι η προείσπραξη αυτή συνιστά προαπαιτητή αμοιβής, προκειμένου να παρασχεθούν οι δικηγορικές υπηρεσίες.

Παράδειγμα. Δικηγόρος συμφωνεί με πελάτη του τον έλεγχο τίτλων και την παράστασή του σε συμβολαιογραφική πράξη αγοράς ακινήτου. Το γραμμάτιο προείσπραξης της ελάχιστης προβλεπόμενης αμοιβής, ενόψει της υπογραφής του συμβολαίου, εκδίδεται από τον οικείο δικηγορικό σύλλογο στις 25 Ιανουαρίου 2012.

Στο χρόνο αυτό (25.1.2012) θα εκδοθεί και η σχετική Α.Π.Υ..

Εργολαβικό συμβόλαιο (εργολαβικό δίκης)

Όταν, μεταξύ του δικηγόρου και του εντολέα του, έχει συναφθεί εργολαβικό συμβόλαιο (εργολαβικό δίκης), ως ποσοστό επί του αντικείμενου αυτής, η Α.Π.Υ. εκδίδεται με την εκτέλεση της απόφασης του δικαστηρίου, δηλαδή με την καταβολή στον πελάτη του δικηγόρου του επιδικασθέντος ποσού, οπότε και η αμοιβή του δικηγόρου καθίσταται απαιτητή.

Παράδειγμα. Δικηγόρος συνάπτει τον Φεβρουάριο του 2012 εργολαβικό με πελάτη του για διεκδίκηση αποζημίωσης 30.000 € και η αμοιβή του ορίζεται στο 10% της επιδικασθησόμενης αποζημίωσης. Η υπόθεση τελεσιδικεί στις 10 Μαρτίου 2013 για ποσό αποζημίωσης 12.000 €, ενώ η καταβολή του επιδικασθέντος ποσού στον πελάτη του δικηγόρου πραγματοποιείται στις 23 Απριλίου 2014. Ο δικηγόρος εκδίδει την Α.Π.Υ. στις 23 Απριλίου 2014 με αξία 1.200 € (12.000x10%=1.200).

Φορολογική Συμβουλή του Μήνα

Ειδικά, για τα εργολαβικά συμβόλαια, τα οποία έχουν συναφθεί πριν την 1.1.2011, η σχετική Α.Π.Υ. εκδίδεται από το δικηγόρο με την είσπραξη της οφειλόμενης αμοιβής.

Παράδειγμα. Δικηγόρος έχει συνάψει τον Φεβρουάριο του 2010 εργολαβικό με πελάτη του για διεκδίκηση αποζημίωσης 10.000 € και η αμοιβή του ορίζεται στο 20% της επιδικασθσόμενης αποζημίωσης. Η υπόθεση τελεσιδικεί στις 10 Μαρτίου 2012 για αποζημίωση 10.000 €. Η καταβολή του επιδικασθέντος ποσού στον πελάτη του δικηγόρου πραγματοποιείται στις 11 Ιανουαρίου 2013, ενώ ο δικηγόρος εισπράττει την αμοιβή του στις 28 Ιουλίου 2014. Ο δικηγόρος εκδίδει την Α.Π.Υ. στις 28 Ιουλίου 2014 με αξία 2.000 € (10.000x20%=2000).

Παροχή δικηγορικών υπηρεσιών όταν το απαιτητό της αμοιβής εξαρτάται μόνο από το (θετικό) αποτέλεσμα της υπόθεσης

Στην περίπτωση παροχής δικηγορικών υπηρεσιών που το απαιτητό της αμοιβής εξαρτάται μόνο από το θετικό αποτέλεσμα της υπόθεσης, η Α.Π.Υ. εκδίδεται στο χρόνο που πληρούται η αίτηση περί της θετικής έκβασης, οπότε και καθίσταται πλέον απαιτητή η αμοιβή για την υπηρεσία που παρασχέθηκε.

Παράδειγμα 1. Δικηγόρος συμφωνεί με εταιρεία κατ' αποκοπή αμοιβή 9.000 € για νομική υποστήριξη στη διαδικασία εισαγωγής της στο Χ.Α.Α., με την προϋπόθεση ότι θα πραγματοποιηθεί η εισαγωγή. Οι δικηγορικές υπηρεσίες αρχίζουν να παρέχονται την 1η Ιουλίου του 2012 και η εισαγωγή στο Χ.Α.Α. εγκρίνεται στις 20 Μαρτίου του 2013. Η δικηγορική υπηρεσία ολοκληρώνεται με την έγκριση της εισαγωγής, δηλαδή στις 20 Μαρτίου του 2013 και στον ίδιο χρόνο εκδίδεται και η σχετική Α.Π.Υ. για το σύνολο του ποσού, ανεξαρτήτως εάν εισπραχθεί ή όχι το αντίτιμο. Αυτονόητο είναι ότι σε περίπτωση που δεν εγκριθεί η εισαγωγή δεν εκδίδεται Α.Π.Υ..

Παράδειγμα 2. Δικηγόρος αναλαμβάνει υπόθεση για λογαριασμό πελάτη του και συμφωνεί επιπλέον αμοιβή 2.000 €, πέραν της ελάχιστης των 700 €, υπό την προϋπόθεση ότι η υπόθεση θα κριθεί υπέρ του πελάτη του, με βάση την συμφωνία τους. Το γραμμάτιο προείσπραξης με την ελάχιστη αμοιβή (700 €) εκδίδεται από το δικηγορικό σύλλογο στις 15 Ιουνίου 2012, οπότε εκδίδεται και η σχετική Α.Π.Υ. ενώ η εκτελεστή απόφαση του δικαστηρίου, η οποία είναι θετική για τον πελάτη του δικηγόρου, εκδίδεται στις 20 Ιανουαρίου 2013, χρόνος που ολοκληρώνεται η παρασχεθείσα υπηρεσία και καθίσταται απαιτητή η επιπλέον αμοιβή των 2.000 €, οπότε και εκδίδεται η σχετική Α.Π.Υ.

Επαναλαμβανόμενες δικηγορικές υπηρεσίες προς τον ίδιο επιτηδευματία

Για τις επαναλαμβανόμενες δικηγορικές υπηρεσίες μέσα στον ίδιο μήνα προς τον ίδιο επιτηδευματία (π.χ. σε τράπεζα, σε ασφαλιστική επιχείρηση κ.λπ.) εφαρμογή έχουν οι διατάξεις της παραγράφου 2 του άρθρου 12 του Κ.Β.Σ., δηλαδή η Α.Π.Υ. εκδίδεται με ημερομηνία το τέλος κάθε μήνα και μέχρι τη δέκατη πέμπτη (15η) ημέρα του επόμενου μήνα, για τις παρεχόμενες υπηρεσίες του μήνα που αφορούν,

Φορολογική Συμβουλή του Μήνα

χωρίς να αποκλείεται η έκδοση Α.Π.Υ. και σε μικρότερα χρονικά διαστήματα (π.χ. εβδομάδα, δεκαπενθήμερο κ.λπ.).

Παράδειγμα. Δικηγόρος συνεργάζεται, ως εξωτερικός συνεργάτης, με τράπεζα, για λογαριασμό της οποίας διενεργεί προσημειώσεις σε ακίνητα προς εξασφάλιση χορηγούμενων δανείων. Ως έναρξη της συνεργασίας τους ορίζεται η 1.10.2012. Το μήνα Οκτώβριο διενεργεί επτά προσημειώσεις και το μήνα Νοέμβριο εννέα. Η Α.Π.Υ., για τις επαναλαμβανόμενες δικηγορικές υπηρεσίες (επτά προσημειώσεις) του μήνα Οκτωβρίου εκδίδεται, το αργότερο, με ημερομηνία την 31.10.2012 και μέχρι την 15.11.2012 ενώ η Α.Π.Υ. για το μήνα Νοέμβριο εκδίδεται, το αργότερο, με ημερομηνία την 31.11.2012 και μέχρι την 15.12.2012.

Περιεχόμενο απόδειξης παροχής υπηρεσιών

Με την εγκύκλιο 1014038/251/Α0012 ΠΟΛ.1035/9.2.2001, η οποία εξακολουθεί να ισχύει, έγινε δεκτό ότι, ακαθάριστο έσοδο των δικηγόρων στη φορολογία εισοδήματος, στις περιπτώσεις που κατά την προείσπραξη των αμοιβών τους, για τις οποίες εκδίδονται γραμμάτια προείσπραξης από τους δικηγορικούς συλλόγους, διενεργείται παρακράτηση από τους συλλόγους, θεωρείται η καθαρή αμοιβή, δηλαδή η συνολική αμοιβή αφού αφαιρεθούν οι κρατήσεις του δικηγορικού συλλόγου. Επίσης, διευκρινίστηκε ότι, οι δικηγορικοί σύλλογοι θα προβαίνουν σε παρακράτηση φόρου με συντελεστή 15% σε εκείνα τα ποσά των δικηγορικών αμοιβών από τα οποία θα έχουν αφαιρεθεί οι προαναφερόμενες κρατήσεις και ότι, όταν ο εντολέας του δικηγόρου είναι υπόχρεος κατά νόμο να προβαίνει σε παρακράτηση φόρου και καταβάλλει στο δικηγόρο αμοιβή μεγαλύτερη από την ελάχιστη αμοιβή που αναγράφεται στο οικείο γραμμάτιο προείσπραξης, τότε στο επιπλέον ποσό ο εντολέας θα παρακρατεί φόρο με συντελεστή είκοσι τοις εκατό (20%).

Ακόμη, με την εγκύκλιο ΠΟΛ. 1100/24.6.2010, με την οποία δόθηκαν οδηγίες για την εφαρμογή του φόρου προστιθέμενης αξίας στις δικηγορικές υπηρεσίες, διευκρινίστηκε ότι, όσον αφορά τους δικηγόρους, υπάγεται στο φόρο (ΦΠΑ) το συνολικό ποσό που καταβάλλεται ως προείσπραξη στους δικηγορικούς συλλόγους σε όσες περιπτώσεις αυτό προβλέπεται, όπως επίσης και κάθε άλλο ποσό που εισπράττεται συμπληρωματικά ή ανεξάρτητα και αυτοτελώς από αυτό ως αμοιβή για τις παρεχόμενες υπηρεσίες.

Συνεπώς, στο περιεχόμενο των Αποδείξεων Παροχής Υπηρεσιών (Α.Π.Υ.), πρέπει να αναγράφονται διακεκριμένα τα εξής ποσά:

- α) Η ελάχιστη ακαθάριστη αμοιβή (αξία γραμματίου προείσπραξης),
- β) Η πρόσθετη αμοιβή (πέραν της ελάχιστης),
- γ) Ο Φ.Π.Α. (23%) που αναλογεί στην συνολική αμοιβή (ελάχιστη και πρόσθετη),
- δ) Η κράτηση του δικηγορικού συλλόγου (π.χ. 12%, 35% κ.λπ.),
- ε) Η παρακράτηση φόρου εισοδήματος (15%) από το δικηγορικό σύλλογο,
- στ) Η παρακράτηση φόρου εισοδήματος (20%) από λοιπούς υπόχρεους σε παρακράτηση.

Φορολογική Συμβουλή του Μήνα

Επισημαίνεται ότι, όταν εκδίδεται χειρόγραφη Α.Π.Υ. η αξία της αμοιβής (ελάχιστη και πρόσθετη, συμπεριλαμβανομένου του Φ.Π.Α.) αναγράφεται και ολογράφως.

Ακόμη, σημειώνεται ότι, όταν η ελάχιστη αμοιβή (με βάση το γραμμάτιο προείσπραξης) και η πρόσθετη αμοιβή (πέραν της ελάχιστης) καθίστανται απαιτητές σε διαφορετικό χρόνο π.χ. η ελάχιστη κατά την προείσπραξη από το δικηγορικό σύλλογο και η πρόσθετη με την ολοκλήρωση της παροχής, εκδίδονται δύο ξεχωριστές Α.Π.Υ.

Παρακάτω παρατίθεται **παράδειγμα** Απόδειξης Παροχής Υπηρεσιών.

Παράσταση σε δικαστήριο για ιδιώτη, ελάχιστη αμοιβή 500 €, κράτηση Δ.Σ. 12%, παρακράτηση φόρου από Δ.Σ.15%, επί πλείον αμοιβή 200 €, παρακράτηση φόρου 20%, υπολογίζεται ΦΠΑ με συντελεστή 23%.

ΣΥΝΟΛΙΚΗ ΑΞΙΑ Α.Π.Υ	(1)=(6)	861,00
ΑΝΑΛΥΣΗ ΑΜΟΙΒΗΣ		
ΕΛΑΧΙΣΤΗ ΑΚΑΘΑΡΙΣΤΗ ΑΜΟΙΒΗ	(2)	500,00
ΠΡΟΣΘΕΤΗ ΑΜΟΙΒΗ	(3)	200,00
ΣΥΝΟΛΟ ΑΜΟΙΒΗΣ	(4)=(2)+(3)	700,00
ΦΠΑ	(5)=(4)×23%	161,00
ΣΥΝΟΛΟ ΑΜΟΙΒΗΣ + ΦΠΑ	(6)=(4)+(5)	861,00
ΑΝΑΛΥΣΗ ΚΡΑΤΗΣΕΩΝ		
ΚΡΑΤΗΣΗ ΔΙΚΗΓΟΡΙΚΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ	(7)= (2)×12%	60,00
ΠΑΡΑΚΡΑΤΗΣΗ ΦΟΡΟΥ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ ΑΠΟ Δ.Σ	(8)=(2)-(7)×15%	66,00
ΠΑΡΑΚΡΑΤΗΣΗ ΦΟΡΟΥ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ ΑΠΟ ΛΟΙΠΟΥΣ	(9)=(3)×20%	40,00
ΣΥΝΟΛΟ ΚΡΑΤΗΣΕΩΝ	(10)=(7)+(8)+(9)	166,00
ΠΛΗΡΩΤΕΟ ΠΟΣΟ	(11)=(6)-(10)	695,00

Τρόπος καταχώρησης στα τηρούμενα βιβλία του Κ.Β.Σ

Παράδειγμα καταχώρησης στα βιβλία του Κ.Β.Σ. των εσόδων και των δαπανών-εξόδων

Έσοδα

Δικηγόρος διενεργεί τις παρακάτω πράξεις και εκδίδει τα αντίστοιχα παραστατικά σύμφωνα με την περιγραφή:

(ΑΠΥ 1). Παράσταση σε δικαστήριο, για ιδιώτη. Ελάχιστη αμοιβή 500 €. Κράτηση Δικηγορικού Συλλόγου 12%. Παρακράτηση φόρου από Δ.Σ. 15%. Πλέον ΦΠΑ 23%

(ΑΠΥ 2). Παροχή νομικών συμβουλών σε Εταιρεία. Έκδοση Α.Π.Υ. 1.000 € πλέον ΦΠΑ 23%. Παρακράτηση φόρου 20%.

(ΑΠΥ 3). Παράσταση σε σύνταξη συμβολαίου αγοράς ακινήτου από ιδιώτη. Ελάχιστη αμοιβή 300 €. Κράτηση Δ.Σ. 35%. Παρακράτηση φόρου από Δ.Σ.15%. Επί πλείον αμοιβή 200 €. Πλέον ΦΠΑ 23%.

(ΑΠΥ 4). Παροχή νομικών συμβουλών σε Εταιρεία. έκδοση Α.Π.Υ. 2.000 € πλέον ΦΠΑ 23%. Παρακράτηση φόρου 20%.

Φορολογική Συμβουλή του Μήνα

Καταχώρηση στο βιβλίο Εσόδων Εξόδων (στήλη Έσοδα)

Παραστατικό Εσόδων	Έσοδα από Παροχή Υπηρεσιών		ΦΠΑ Εκροών
	Φορολογητέα Αξία	Αξία για ΦΠΑ	
ΑΠΥ 1	440,00	500,00	115,00
ΑΠΥ 2	1.000,00	1.000,00	230,00
ΑΠΥ 3	395,00	500,00	115,00
ΑΠΥ 4	2.000,00	2.000,00	460,00
Σύνολο	3.835,00	4.000,00	920,00

Στο βιβλίο εσόδων – εξόδων που τηρείται από το δικηγόρο καταχωρούνται σε ιδιαίτερες στήλες στο σκέλος των εσόδων, για την φορολογία εισοδήματος, ως ακαθάριστο έσοδο από παροχή υπηρεσιών, η καθαρή αξία της αμοιβής (συνολική αμοιβή μείον κράτηση δικηγορικού συλλόγου), για δε τις ανάγκες του φόρου προστιθέμενης αξίας, ως φορολογητέα αξία, η συνολική αμοιβή και, ξεχωριστά, ο Φ.Π.Α. που αναλογεί σε αυτή.

Σημειώνεται ότι:

Η παρακράτηση φόρου, είτε γίνεται από τον Δικηγορικό Σύλλογο (15%), είτε γίνεται από τον πελάτη – επιτηδευματία (20%), δεν αφαιρείται κατά την καταχώριση των αμοιβών στο βιβλίο Εσόδων Εξόδων και ο παρακρατηθείς αυτός φόρος είναι εισόδημα και θα χρησιμοποιηθεί στο τέλος του έτους, κατά την εκκαθάριση των εισοδημάτων, στην διαμόρφωση της τελικής φορολογικής υποχρέωσης του δικηγόρου, που προκύπτει από τον φόρο εισοδήματος, όταν συμπληρωθεί και υποβληθεί η φορολογική του δήλωση (Ε1, Ε3).

Δαπάνες – έξοδα

Δικηγόρος πραγματοποιεί τις παρακάτω δαπάνες - έξοδα σύμφωνα με την περιγραφή:

(Δαπάνη-Έξοδο 1). Αγορά γραφικής ύλης αξίας 100,00 € πλέον (ΦΠΑ 23%) 23,00€.

(Δαπάνη-Έξοδο 2). Πληρωμή ενοικίου για το γραφείο αξίας 500,00 € πλέον χαρτόσημο + ΟΓΑ 3,60%.

(Δαπάνη-Έξοδο 3). Αγορά ενός επίπλου για το γραφείο αξίας 400,00 € πλέον (ΦΠΑ 23%) 92,00€.

(Δαπάνη-Έξοδο 4). Με ΑΛΠ-ΦΤΜ πληρώθηκαν διάφορα αναλώσιμα (καφές, αναψυκτικά, πρόχειρο φαγητό), συνολικού ποσού 30,00 € περιλαμβάνεται ΦΠΑ 11%.

(Δαπάνη-Έξοδο 5). Με ΑΛΠ-ΦΤΜ αγοράσθηκαν αναλώσιμα είδη καθαρισμού για το γραφείο συνολικού ποσού 20,00 € περιλαμβάνεται ΦΠΑ 23%.

(Δαπάνη-Έξοδο 6). Αγοράσθηκαν βιβλία αξίας 120,00 € πλέον (ΦΠΑ 5,5%) 6,6€.

Φορολογική Συμβουλή του Μήνα

(Δαπάνη-Έξοδο 7). Πληρώθηκε λογαριασμός της ΔΕΗ 135,50 € (αξία Η/Ρ 50,00 € πλέον (ΦΠΑ 11%) 5,50 €). Η διαφορά 135,50 € -55,50 € αφορούν δημοτικά τέλη, φόροι και ΕΡΤ.

(Δαπάνη-Έξοδο 8). Πληρώθηκε λογαριασμός ΟΤΕ 123,00 € περιλαμβάνεται ΦΠΑ 23%.

(Δαπάνη-Έξοδο 9). Πληρώθηκε λογαριασμός κινητής τηλεφωνίας 61,50 € περιλαμβάνεται ΦΠΑ 23%.

(Δαπάνη-Έξοδο 10). Πληρώθηκαν ασφάλιστρα πυρός 120,00 € περιλαμβάνεται και Φόρος Ασφαλιστρών.

Καταχώρηση στο βιβλίο Εσόδων Εξόδων (στήλη Έξοδα)

Σύμφωνα με τα παραπάνω οι δαπάνες θα πρέπει να διακριθούν σε τρεις κατηγορίες:

- Δαπάνες με δικαίωμα έκπτωσης (ΜΔΕ) του ΦΠΑ. Στη περίπτωση αυτή διαχωρίζεται το καθαρό ποσό της εισροής (έξοδο ή δαπάνη), από τον ΦΠΑ και περαιτέρω τα δύο ποσά, καταχωρούνται ξεχωριστά στο βιβλίο Εσόδων – Εξόδων στο σκέλος των Εξόδων.
- Δαπάνες χωρίς δικαίωμα έκπτωσης (ΧΔΕ) του ΦΠΑ. Στη περίπτωση αυτή δεν διαχωρίζονται τα δύο ποσά (έξοδο και ΦΠΑ), αλλά μαζί (από κοινού) συνιστούν έξοδο εκπεστέο στην Φορολογία Εισοδήματος.
- Εισροές απαλλασσόμενες και εξαιρούμενες από τον ΦΠΑ. Πρόκειται για έξοδα ή δαπάνες που βρίσκονται έξω από το πεδίο εφαρμογής του ΦΠΑ και αντιμετωπίζονται όπως και πριν από την ένταξη του επαγγέλματος των δικηγόρων στο καθεστώς ΦΠΑ.

Μετά από αυτές τις επισημάνσεις, ας δούμε ξεχωριστά κάθε δαπάνη του παραδείγματος, σε ποια κατηγορία κατατάσσεται.

1. Γραφική ύλη: είναι έξοδο ΜΔΕ του ΦΠΑ.
2. Ενοίκιο γραφείου: είναι έξοδο εξαιρούμενο από τον ΦΠΑ.
3. Αγορά επίπλων, Η/Υ, ή εξοπλισμού: είναι δαπάνη ΜΔΕ του ΦΠΑ.
4. Αγορά αναλωσίμων που αφορά ποτά, τρόφιμα κ.λπ.: είναι έξοδο ΧΔΕ του ΦΠΑ. Ο ΦΠΑ εδώ δεν διαχωρίζεται από το έξοδο.
5. Αγορά αναλωσίμων ειδών καθαριότητας: είναι έξοδο ΜΔΕ του ΦΠΑ. Συνεπώς εδώ διαχωρίζουμε το έξοδο από τον ΦΠΑ, με την μέθοδο της εσωτερικής υπαίρεσης: $20,00 \text{ €} / 1,23 = 16,26 \text{ €}$, είναι το καθαρό έξοδο και $20,00 \text{ €} - 16,26 \text{ €} = 3,74 \text{ €}$ είναι ο ΦΠΑ ο οποίος εκπίπτει.
6. Αγορά βιβλίων: είναι έξοδο ΜΔΕ του ΦΠΑ.
7. Ο λογαριασμός της ΔΕΗ: περιέχει τόσο έξοδο ΜΔΕ του ΦΠΑ που είναι το Ηλεκτρικό Ρεύμα (Η/Ρ), όσο και απαλλασσόμενα έξοδα που είναι τα ποσά που εισπράττει η ΔΕΗ για λογαριασμό τρίτων (δημοτικοί φόροι – τέλη και εισφορά ΕΡΤ). Έτσι λοιπόν, θα διαχωριστεί το ποσό του ΦΠΑ το οποίο αναλογεί στην αξία του Η/Ρ και θα εκπέσει κανονικά από τον ΦΠΑ των εκροών, ενώ το υπόλοιπο ποσό (δημοτικοί φόροι κ.λπ.) είναι κανονικό έξοδο στην Φορολογία Εισοδήματος.

Φορολογική Συμβουλή του Μήνα

8. Το έξοδο της σταθερής τηλεφωνίας είναι έξοδο ΜΔΕ του ΦΠΑ. $123,00 \text{ €} / 1,23 = 100,00 \text{ €}$ και ΦΠΑ: $123,00 \text{ €} - 100,00 \text{ €} = 23,00$

9. Το ίδιο ισχύει και για τους λογαριασμούς της κινητής τηλεφωνίας $61,50 \text{ €} / 1,23 = 50,00 \text{ €}$ και ΦΠΑ: $61,50 \text{ €} - 50,00 \text{ €} = 11,50 \text{ €}$

10. Τα ασφάλιστρα, είναι έξοδο εξαιρούμενο από τον ΦΠΑ

Στήλη Εξόδων

Συναλλη- γές Δαπανών Εξόδων	Αγορές Παγίων	Δαπάνες - Έξοδα			ΦΠΑ
		Με δικαίωμα έκπτωσης ΦΠΑ (ΜΔΕ)	Χωρίς δικαίωμα έκπτωσης ΦΠΑ (ΧΜΔΕ)	Απαλη- θασ- σόμενα Έξοδα	
1		100,00			23,00
2				518,00	
3	400,00				92,00
4			30,00		
5		16,26			3,74
6		120,00			6,60
7		50,00		80,00	5,50
8		100,00			23,00
9		50,00			11,50
10				120,00	
Σύνολο	400,00	436,26	30,00	718,00	165,34

Τρόπος εξόφλησης αποδείξεων παροχής υπηρεσιών, για επαγγελματικές συναλλαγές, αξίας 3.000 € και άνω.

Στις περιπτώσεις έκδοσης αποδείξεων παροχής υπηρεσιών των δικηγόρων προς επιτηδευματίες που περιλαμβάνουν τις προβλεπόμενες ελάχιστες αμοιβές, για τις οποίες εκδίδονται τα αντίστοιχα γραμμάτια προείσπραξης από τους δικηγορικούς συλλόγους, δεν εφαρμόζονται οι διατάξεις της παραγράφου 2 του άρθρου 18 του Κ.Β.Σ., δεν απαιτείται, δηλαδή, η εξόφληση των υπόψη ποσών από τους λήπτες των εν λόγω Α.Π.Υ. μέσω τραπεζικού λογαριασμού ή με επιταγή, δεδομένου ότι ο έλεγχος της απόδειξης της συναλλαγής διασφαλίζεται από τα εκδοθέντα γραμμάτια προείσπραξης.

Στις περιπτώσεις, όμως, που η αμοιβή του δικηγόρου υπερβαίνει την ελάχιστη και το υπερβάλλον ποσό είναι 3.000 € και άνω, η εξόφληση του επιπλέον ποσού από το λήπτη της Α.Π.Υ., γίνεται μέσω τραπεζικού λογαριασμού ή με επιταγή.

Επιπλέον των ανωτέρω διευκρινίζονται και τα ακόλουθα:

Αναβολή εκδίκασης της υπόθεσης – Εκδιδόμενα στοιχεία

Όταν για διάφορους λόγους π.χ. αναβολή της συζήτησης της υπόθε-

Φορολογική Συμβουλή του Μήνα

σης, ματαίωση του συμβολαίου κ.λ.π., θέμα που αποδεικνύεται με οποιοδήποτε πρόσφορο τρόπο π.χ. βεβαίωση της αναβολής από το δικαστήριο κ.λ.π., εφόσον ακυρώνεται το εκδοθέν γραμμάτιο προείσπραξης και έχει ήδη εκδοθεί η αντίστοιχη Α.Π.Υ., τότε:

α) στους μεν επιτηδευματίες εκδίδεται πιστωτικό τιμολόγιο, σύμφωνα με την παράγραφο 13 του άρθρου 12 του Κ.Β.Σ.,

β) στους δε ιδιώτες, γίνεται δεκτό, να εκδίδεται απόδειξη επιστροφής, στην οποία, εκτός των λοιπών δεδομένων, αναγράφεται και το ονοματεπώνυμο και η διεύθυνση του πελάτη καθώς ο α/α της σχετικής Α.Π.Υ..

Συγκεντρωτικές καταστάσεις

Για το ημερολογιακό έτος 2011 και εφεξής, στις συγκεντρωτικές καταστάσεις πελατών – προμηθευτών της παραγράφου 1 του άρθρου 20 του Κ.Β.Σ., ως αξία της συναλλαγής, αναγράφεται η συνολική αξία της αμοιβής (ελάχιστη και πρόσθετη στην οποία δεν συμπεριλαμβάνεται ο Φ.Π.Α.).